

Må alle utlendinger «sjekke inn» hos Skatteetaten?

De fleste mener nok at en utenlandsk leder må kunne besøke selskapets norske

datterbedrift uten å informere norske skattemyndigheter gjennom tunge registrerings- og rapporteringsprosedyrer. Skatteetaten praktiserer imidlertid en for restriktiv fortolkning av regelverket og ilegger selskapene sekssifrede straffegebyrer.

Artikkelen er forfattet av:

Advokat
Cathrine Bjerke Dalheim
Partner KPMG Law Advokatfirma

Det samme burde være tilfellet når en utenlandsk tjenesteyter kommer til Norge sporadisk for å ha oppfølgings- og statusmøter med den norske kunden eller for medarbeidere som har globale funksjoner og som en del av sin funksjon må reise til andre land for å utøve sin lederrolle.

Enhver som gir noen et *oppdrag* i riket er etter ligningsloven forpliktet til å gi opplysninger om dette *oppdraget* til norske ligningsmyndigheter. Hensikten er å kunne vurdere norsk skatteplikt og sikre rett skattegrunnlag til Norge. Norske skattemyndigheter strekker imidlertid innholdet i begrepet «*oppdrag*» langt og lenger enn langt. Resultatet er en arbeidskrevende, administrativ øvelse som koster både næringsliv og skatteetaten dyrt – uten å gi en eneste skattekrone ekstra i kassen.

Stivbent fortolkning

Utfordringen er at Sentralskattekontoret for utenlandssaker (SFU) praktiserer en stivbent fortolkning av det norske regelverket. Deres praksis omfatter mer eller mindre alle utenlandske personer som setter sin fot i norske bedrifter – også på rene, kortvarige tjenestereiser *for sin utenlandske arbeidsgiver*.

Vi mener at det ikke foreligger noe «*oppdrag*» når den britiske sjefen kommer til Norge i noen dager for å inspirere eller

inspirere sine tropper. Heller ikke foreligger det et *oppdrag* når et utenlandsk selskap har inngått en avtale med en norsk kunde og leveransen utelukkende skjer fra utlandet og de sporadiske reisene til Norge er for å avholde status- og fremdriftsmøter. Heller ikke er det naturlig å se det som et oppdrag når personer med en global/regional IT-, HR- eller finansfunksjon reiser til de landene som faller innunder deres ansvarsområde for å avholde ledermøter, medarbeidersamtaler mv.

Norge er forpliktet til å etterleve det internasjonale regelverket når det er inngått skatteavtale mellom Norge og det landet vedkommende er hjemmehørende i. I henhold til disse avtalene skal personer unntas fra beskatning i Norge dersom oppholdet i Norge ikke overstiger 183 dager i løpet av en 12 måneders periode og lønnen betales fra utenlandsk arbeidsgiver og ikke belastes et fast driftssted i Norge. Likevel har flere utenlandske selskaper blitt «tvangsregistrert» og bøtelagt når Sentralskattekontoret for utenlandssaker har blitt kjent med at ansatte har vært på tjenestereiser i Norge – *uavhengig* av hvilket arbeid som er utført her.

Man kunne rådført seg med Sentralskattekontoret for utenlandssaker på forhånd, om de bare hadde vist seg villig til å føre en konstruktiv dialog om sin fortolkning av reglene. Det motsatte er dessverre til-

felle, og vi har mange eksempler på at selskaper selv har henvendt seg til Sentralskattekontoret for utenlandssaker for å avklare om det foreligger rapporteringsplikt og blitt ilagt gebyrer. Resultatet når skatteetaten har konkludert med rapporteringsplikt, har vært at selskapene er blitt ilagt sekssifrede gebyrer for forsinket rapportering – til og med for den perioden saken har ligget til behandling hos Sentralskattekontoret for utenlandssaker.

Ikke lett å gjøre rett

Selv om den innledningsvis nevnte britiske sjefen denne gang er et tenkt eksempel, er dette likevel en veldig vanlig situasjon for internasjonale bedrifter, spesielt de som har sentraliserte HR-, økonomi- eller IT-funksjoner og sender en person fra morselskapet til Norge for å følge opp implementering av systemer og strategi, bruk, opplæring mv.

De fleste andre land bryr seg ikke med rapportering av tjenestereiser som faller innenfor skatteavtalens unntaksbestemmelser. Derimot har Norge – som i mange andre tilfeller – en avvikende fortolkning og praktisering av skatteavtalen, og Sentralskattekontoret for utenlandssaker har på generelt grunnlag uttalt at alle utenlandske ansatte som setter sin fot på norsk jord skal rapporteres, med mindre de er her på *ferie*.

Bakgrunn for rapporteringsreglene

Norge har siden 1970-tallet hatt særlige regler om rapportering av utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere. Reglene ble til på bakgrunn av at det ble økende bruk av utenlandske entreprenører i næringslivet. På grunn av stadig økende arbeidsinnvandring de senere årene ble rapporteringsplikten 1. juni 2004 utvidet til å gjelde alle bransjer. I forarbeidene ble det understreket at bakgrunnen for rapporteringsreglene er at skattemyndighetene raskt skal få oversikt over hvilke utenlandske skattytere som befinner seg i Norge og *utover skattepliktig virksomhet her*.

Etter vår oppfatning mangler denne praksisen hjemmel i norsk lov. I mer enn 24 måneder har vi forsøkt å få gode avklaringer fra Skatteetaten ved skriftlige henvendelser både til Sentralskattekontoret for utenlandssaker og til Skattedirektoratet, uten å lykkes. For alle som kjenner Skatteetatens innovasjonsblogg – som lignings-sjef Hans Christian Holte tok initiativ til sommeren 2013 under slagordet «Lett å gjøre rett», er dette et paradoks. I mellomtiden frister utenlandske personer på jobb-reise i Norge og deres arbeidsgivere en tilfeldig skjebne som i ytterste konsekvens fører til en solid økonomisk smell og tidkrevende administrative prosedyrer som ikke har noen annen verdi enn å generere honorarer til konsulenter som bistår.

Dagens praksis er i liten grad tilpasset utviklingen i et stadig mer internasjonalt arbeidsmarked og i mange tilfeller uten forankring i norsk lov. Det er på høy tid at det gjøres et arbeid med å sortere hva som faller innenfor og utenfor rapporteringsplikten. Den norske stat blir ikke rikere av overrapportering, tvert imot.

OPPDRAK? Det foreligger vel ikke noe «oppdrag» når den britiske sjefen kommer til Norge i noen dager for å inspisere eller inspirere sine tropper?

ZIRIUS PORTAL – DIN LØSNING TIL DINE KUNDER!

LA KUNDENE TA DEL I JOBBEN!

Løsningen lar kunder av regnskapskontoret ta del i:

- ✓ Opprette kunder og varer
- ✓ Attestasjonsrutiner
- ✓ Legge inn inngående bilag
- ✓ Historikk og rapportering
- ✓ Sende tilbud, ordre og faktura m/KID
- ✓ Godkjenne betalinger til bank
- ✓ Oppdatert betalingsstatus fra regnskap
- ✓ Timeregistrering mot prosjekt

Webbasert klientportal, direkte koblet til ZIRIUS ERP for et effektivt daglig samspill.

Finn ut mer på www.zirius.no

